

Тернопільська обласна рада
Управління освіти і науки Тернопільської облдержадміністрації
Кременецька обласна гуманітарно-педагогічна академія ім. Тараса Шевченка

Кафедра іноземних мов та методики їх викладання

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з навчальної роботи

 М.Б. Боднар
«31» серпня 2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ПРАКТИЧНА ФОНЕТИКА НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література
(англійська))
спеціальність 014 Середня освіта (Українська мова та
література)

освітньо-професійна програма
Середня освіта (Мова і література (англійська)),
Середня освіта (Українська мова та література)

Робоча програма з курсу «Практична фонетика німецької мови» для студентів, які навчаються за спеціальністю 014 Середня освіта (Мова і література (англійська)), 014 Середня освіта (Українська мова і література) Кременець: 2017р. 12 с.

Розробники: Яценюк Надія Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри;

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов та методики їх викладання
Протокол № 1 від 30 серпня 2017 року.

Завідувач кафедри іноземних мов

та методики їх викладання

Н. Г. Воронцова

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Галузь знань 01 Освіта	Вибіркова	
Модулів: 1	Спеціальність 014 Середня освіта (Мова і література (англійська) 014 (Українська мова і література) Освітньо-професійна програма Середня освіта (Мова і література (англійська) (Українська мова і література)	Курс	
Змістових модулів: 3		2-й	2-й
Загальна кількість годин: 90		Семестр	
		3-й	3-й
		Лабораторні	
		34 год.	16 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 ; самостійної роботи студента – 3,3	Освітній рівень: бакалавр	Самостійна робота	
		56 год.	74 год.
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить:
для денної форми навчання – 38 % до 62 %.
для заочної форми навчання – 18% до 82 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни «Практична фонетика німецької мови» є навчання чіткої природної вимови та інтонації; розуміння основних думок мовлення, живого або у записі на загальні теми; формування слухо-вимовних навичок студентів; удосконалення навичок графічної передачі мовленнєвих одиниць; навчання середньо-нормальному темпу мовлення у студентів I курсу із урахуванням перспектив розвитку фонетики та фонології сучасної німецької мови.

1.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Практична фонетика німецької мови» є

методичні:

- формування фонетичних навичок та вмінь, які необхідні студентам для подальшого застосування німецької мови у певних мовленнєвих ситуаціях із урахуванням об'єктивних обставин;

- формування професійно-педагогічних навичок та вмінь, які необхідні студентам для їхньої майбутньої роботи над вимовою учнів;

- стимулювання пізнавальних інтересів у галузі обраної професії чи спеціалізації.

пізнавальні:

- сприяння розширенню кругозору студентів через певний мінімум теоретичних знань у галузі практичної фонетики та фонології німецької мови;

- засвоєння та реалізація наукових та культурних досягнень світової германістики.

практичні:

- формування та удосконалення нормативної вимови та навчання фоностилістичним варіантам німецької мови;

- вільне користування отриманими практичними знаннями у мовленні;

- сприймання зв'язної мови із метою запам'ятовування та зберігання у пам'яті граматичних форм та моделей, лексичних конструкцій та мовних кліше;

- розвиток фонематичного слуху;

- уміння виправляти фонетичні помилки учнів, використовуючи отримані теоретичні знання;

- уміння правильно та виразно прочитати текст та передавати стилістичне забарвлення різних типів тексту;

- виявлення фонетичних явищ, що притаманні німецькій мові у процесі мовлення;

- уміння транскрибувати слова та відображати інтонацію за допомогою графіки.

1. Загальні компетентності

ЗК1. *Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.* Здатність аналізувати, синтезувати, оцінювати, виявляти педагогічні проблеми і виробляти рішення щодо їх усунення. Набуття гнучкого способу мислення, який надає можливість розуміти проблеми й задачі та використовувати потрібну інформацію й методологію для їх обґрунтованого вирішення.

ЗК4. *Здатність до утвердження гуманістичних ідеалів, демократичних цінностей, мовного і культурного багатства України й інших країн; поцінування й повага до кроскультурного соціуму; здатність працювати в міжнародному інформаційному контенті.*

ЗК7. *Здатність до використання німецької мови у професійній діяльності.* Використання німецької мови в обсязі тематики, зумовленої професійними проблемами. Застосовувати в різних ситуаціях знання німецької мови.

ЗК11. *Здатність до ефективного етичного спілкування із суб'єктами взаємодії та в колективі (групі).* Дотримання етичних принципів, здатність цінувати різноманіття та мультикультурність учасників навчального процесу.

2. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК2. *Уміння застосовувати сучасні методики й освітні технології навчання німецької мови (зокрема інформаційні) для забезпечення якості навчально-виховного процесу в загальноосвітніх навчальних закладах.*

СК3. *Здатність визначати й реалізувати ефективні підходи (методи) у вивченні й викладанні німецької мови на підставі вітчизняного й міжнародного досвіду.*

СК6. *Здатність створювати умови для переносу лінгвістичних знань та навчального досвіду у вивченні рідної та іноземної мови, розвивати мовну увагу, виявляти подібності й відмінності в різних мовах.*

СК12. *Здатність адекватно використовувати мовленнєві одиниці, демонструвати сформовану мовну й мовленнєву компетенції в процесі професійної і міжособистісної*

комунікації, володіння різними засобами мовної поведінки в різних комунікативних контекстах.

СК16. Уміння застосовувати методи діагностування й контролю досягнень учнів.

Програмні результати навчання.

РН3. Визначати сутність процесів навчання й виховання у середній школі, їх психолого-педагогічні основи в загальних поняттях та термінах, що є необхідним для успішної практичної діяльності.

РН6. Демонструвати знання методів формування навичок самостійної роботи й розвитку творчих здібностей і логічного мислення студентів в обсязі, необхідному для успішного вивчення фахових дисциплін.

РН9. Організувати навчальну діяльність учнів, керувати нею й оцінювати її результати з метою набуття практичних навичок майбутньої професійної діяльності.

РН14. Застосовувати сучасні методики й технології (зокрема інформаційні) для забезпечення якості навчально-виховного процесу в середніх навчальних закладах.

РН22. Здатність до самостійного та автономного навчання упродовж життя, розвиток мотивів самоактуалізації у сфері професійної діяльності, уміння застосовувати творчі здібності, які характеризують готовність до створення принципово нових ідей.

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль I

Змістовий модуль 1. Gegenstand der Phonetik.

Thema 1. Gegenstand und Aufgaben der Phonetik.

Das deutsche Alphabet. Transkription für deutsche Aussprache.

Thema 2. Klassifikation der deutschen Vokale. Länge und Kürze der Vokale

Thema 3. Diphthonge: [æ], [aɔ], [ɔø].

Thema 4. Nasale Vokale: [ã], [õ], [œ], [ɛ]. Kurze Dialoge hören.

Змістовий модуль 2. Das deutsche Konsonantensystem

Thema 1. Klassifikation der deutschen Konsonanten.

Thema 2. Verschlusslaute: [b], [d], [g], [p], [t], [k].

Thema 3. Frikative Konsonanten: [f], [v], [s], [z], [ʃ], [ç], [x], [j].

Thema 4. R-Laute. Hauchlaut [h]. Vokalneueinsatz (Knacklaut).

Thema 5. Konsonanten [m], [n], [ŋ], [l].

Thema 6. Affrikaten: [pf], [ts], [tʃ].

Thema 7. Typen der deutschen Silben.

Змістовий модуль 3. Intonation

Thema 1. Wortakzent. Satzakzent.

Thema 2. Pausierung.

Thema 3. Melodisierung: steigende Melody, fallende Melody, progrediente Melody.

Thema 4. Arten der Intonation:

- a) Intonation der Aussagesätze;
- b) Intonation der Fragesätze;
- c) Intonation der Satzreihe;
- d) Intonation der Satzgefüge.

5 Test.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Gegenstand der Phonetik												
Thema 1. Gegenstand und Aufgaben der Phonetik. Das deutsche Alphabet. Transkription für deutsche Aussprache.	4			2		2	7			2		5
Thema 2. Klassifikation der deutschen Vokale. Länge und Kürze der Vokale.	6			2		4	5			2		5
Thema 3. Diphthonge: [æ], [ao], [ɔø].	6			2		4	5					5
Thema 4. Nasale Vokale: [ã], [õ], [œ], [ɛ].	6			2		4	7			2		5
Разом за змістовим модулем 1	22			8		14	24			6		20
Змістовий модуль 2. Das deutsche Konsonantensystem												
Thema 1. . Klassifikation der deutschen Konsonanten.	6			2		4	12			2		10
Thema 2. Verschlusslaute: [b], [d], [g], [p], [t], [k].	6			2		4	10			2		5
Thema 3. Frikative Konsonanten: [f], [v], [s], [z], [ʃ], [ç], [x], [j].	6			2		4	10					10
Thema 4. R-Laute. Hauchlaut [h]. Vokalneueinsatz (Knacklaut).	4			2		2	10					5
Thema 5. Konsonanten [m], [n], [ŋ], [l].	6			2		4	10					5
Thema 6. Affrikaten: [pf], [ts], [tʃ].	6			2		4	10					5
Thema 7. Typen der deutschen Silben.	4			2		2	7			2		5
Разом за змістовим модулем 2	38			14		24	69			6		45
Змістовий модуль 3. Intonation												
Thema 1. Wortakzent. Satzakkzent.	8			4		4	13			2		2
Thema 2. Pausierung.	6			2		4	10					2
Thema 3. Melodisierung: steigende Melody, fallende Melody, progrediente Melody.	6			2		4	5			2		2
Thema 4. Arten der Intonation.	6			2		4	5					
5. Test.	4			2		2	5					3
Разом за змістовим модулем 3	30			12		18	60			4		9

Усього годин	90		34		56	90			16		74
--------------	----	--	----	--	----	----	--	--	----	--	----

5. Самостійна робота студентів та контроль за її виконанням.

Метою самостійної роботи студентів є оволодіння теоретичними та практичними знаннями, професійними вміннями і навиками по профілю вивченої дисципліни.

Самостійна робота студентів з фонетики німецької мови сприяє розвитку умінь та навиків говоріння, письма, читання та аудіювання іноземної мови, здатності аналізувати, робити висновки, вибирати та творчо використовувати вивчений матеріал; вміння викладати власні судження, тренувати і розвивати власні навички говоріння та мислення на іноземній мові.

Самостійна робота є обов'язковою для кожного студента; базується на вивченні та аналізі матеріалів із основних і додаткових літературних джерел; підготовці повідомлень та доповідей, виконанні практичних завдань й тестів.

Контроль якості виконання самостійної роботи студента здійснюється щоденно на лабораторних заняттях шляхом усного та письмового опитування, виконання тестів по вивченому матеріалу.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	http://www.wellermanns.de/Gerhard/HotPot/Deutsch/kurz_lang01.htm Lange und kurze Vokale Übungen.	7
2.	http://www.wellermanns.de/Gerhard/HotPot/Deutsch/kurz_lang02.htm Lückentext-Übung.	7
3.	http://www.homepage.bnv-bamberg.de/deutsch_interaktiv/fleischer.htm Dehnung.	7
4.	http://faql.de/rechtschreibung.html Rechtschreibung.	7
5.	http://www.schriftdeutsch.de/ortr-ssz.htm .	7
6.	http://www.openwebschool.de/02/de/0002/start.html Zum Lesen und Nachsprechen online.	7
7.	http://www.openwebschool.de/01/le/0001/start.html Jan und Anna auf der Insel Zum Vorlesen.	7
8.	http://www.wellermanns.de/Gerhard/HotPot/Deutsch/woertrede01.htm .	
	Разом	56

6. Самостійна робота

Самостійна робота – це робота, яку студенти виконують в позаурочний час у формі реферату. Навчальний проект подається викладачу, який веде лабораторні заняття не пізніше, ніж за тиждень до проведення модульного контролю. На передостанньому лабораторному занятті студент виступає із усним звітом про виконану роботу (5хв.). Оцінка за навчальний проект є складовою підсумкової оцінки (20 балів).

Написання рефератів має на меті виробити у студентів навички самостійної розробки обраних ними наукових тем, безпосередньої праці з текстами через призму досліджуваної проблематики. Разом із тим, написання реферату передбачає викладення студентами своїх власних думок і свого особистого бачення обраної проблеми та шляхів її розв'язання.

Для того, щоб отримати вищий бал із цього виду роботи потрібно дотримуватись усіх вимог написання реферату.

Вимоги до оформлення реферату:

- 1) титульний аркуш, заповнений відповідно до зразку;
- 2) зміст, що включає вступ, основні питання реферату;
- 3) загальний висновок;
- 4) обов'язково вказується список використаної літератури в алфавітному порядку.

Обсяг реферату від 5 до 10 сторінок. Повинно загалом бути використано не менше 5 літературних джерел.

Текстові поля: лівий – 30 мм; правий – 15 мм; верхній – 20 мм; нижній – 20 мм. Текст у комп'ютерному варіанті виконується шрифтом - Times New Roman, розміром –14, міжрядковий інтервал – 1,5.

Контроль за ІНДЗ студента здійснюється у кінці кожного модуля шляхом усного опитування.

7. Методи навчання

Досягнення практичних завдань курсу практичної фонетики німецької мови здійснюється шляхом використання різноманітних методів та прийомів роботи (метод звукового сигналу, тренування на ідентифікацію та диференціацію звуків, прослуховування та імітація аудіоматеріалу, виразне читання, метод «драматизації», фонетичний аналіз слів та речень, інтонування текстів).

Основою розробки програми з практичної фонетики німецької мови є комплексний підхід, що поєднує комунікативний, свідомо-зіставний, фонологічний та фонетичний підходи. Домінуючим є комунікативний підхід, що пов'язує інтонаційні структури з емоційним станом того, хто говорить, та з метою повідомлення. Навчання усіх особливостей інтонації є втіленням комунікативного підходу у викладанні фонетики.

Основні методи навчання:

- методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності;
- методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності;
- методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності.

Методичні прийоми навчання:

- словесні методи навчання;
- наочні методи навчання;
- практичні методи навчання;
- рольові ігри;
- індивідуальний підхід як основа особистісно зорієнтованого навчання;
- кооперативне навчання.
- метод звукового сигналу;
- метод фонетичних асоціацій;
- фонетичний аналіз слів та речень;
- інтонування текстів;
- CALL-метод.

8. Методи контролю

Педагогічний контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності, всебічності та професійної спрямованості контролю:

- поточне усне опитування,
- тестові завдання,

- перевірка письмових (фонетична транскрипція, діалоги, твори тощо) та творчих проєктів,
- словникові диктанти,
- модульні контрольні роботи,
- групові та індивідуальні проєктні роботи,
- мультимедійні презентації,
- залік,

9. Критерії оцінювання знань, умінь та навичок студентів з предмету

Відмінно 5 (A). Студент розповідає діалоги, або тексти без фонетичних помилок. Вимова чітка, звучить у природньому темпі та інтонації в реченнях. Відсутність граматичних та лексичних помилок.

Добре 4,5 (B). Студент розповідає діалоги або тексти з незначними фонетичними помилками. Вимова чітка, дотримується відповідного темпу, та інтонації в реченнях. В окремих словах допускаються фонетичні помилки (наприклад заміна, німецьких фонем схожими з українськими).

Добре 4 (C). Студент розповідає діалоги або тексти з незначними фонетичними помилками. Вимова чітка, але є незначні відхилення від відповідного темпу в реченнях. Загальна інтонація у великій мірі обумовлена впливом рідної мови. Незначна кількість граматичних помилок.

Задовільно 3,5 (D). Студент розповідає діалоги, або тексти зі значними фонетичними помилками. Вимова не чітка, є незначні відхилення від відповідного темпу та інтонації у реченнях. Незначна кількість граматичних помилок та лексичних помилок.

Задовільно 3 (E). Студент розповідає діалоги, або тексти зі значними фонетичними помилками. Вимова не чітка, є значні відхилення від відповідного темпу. Інтонація обумовлена впливом рідної мови. Значна кількість граматичних помилок та лексичних помилок.

Незадовільно 2 (FX). Студент використовує в мовленні прості непоширені речення з опорою на зразок, має труднощі у вирішенні поставленого комунікативного завдання в ситуаціях на задану тему, допускає фонематичні помилки. Велика кількість граматичних помилок та лексичних помилок.

Незадовільно 1 (F). Знання, продемонстровані студентом, не відповідають рівню володіння німецькою мовою студента ВНЗ даної спеціальності.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

МОДУЛЬ I			Тест	Сам. роб.	Сума
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	30	20	10 0

1	2	3	4	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4			
5	5			5			5	5	5	5		5	5	5			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C	задовільно	
67-74	D		
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма, робоча програма.
2. Опорні конспекти лекцій.
2. Навчальні посібники.
3. Тестові та контрольні завдання для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.
4. Засоби підсумкового контролю (тестування).

12. Перелік питань для контролю

1. Gegenstand und Aufgabe der Phonetik.
2. Der Sprechapparat.
3. Phonetische Einheiten der deutschen Sprache.
4. Das deutsche Vokalsystem. Klassifikation der deutschen Vokalen.
5. Diphtonge.
6. Nasale Vokale.
7. Lange und kurze Vokale.
8. Das deutsche Konsonantensystem. Klassifikation der deutschen Konsonanten.
9. Stimmhafte Konsonanten.
10. Stimmlose Konsonanten.
11. Sonore Konsonanten.
12. Verschußsprenglaute.
13. Verschußöffnungslaute.
14. Verschußengelaute.

15. Engereibelaute.
16. Schwinglaute (Zitterlaute).
17. Lippenkonsonanten.
18. Zungenkonsonanten.
19. Klassifikation der deutschen Vokalen nach der Qualität.
20. Klassifikation der deutschen Vokalen nach der Quantität.
21. Klassifikation der deutschen Vokalen nach der Zungenhebung.
22. Klassifikation der deutschen Vokalen nach der Zungenstellung.
23. Klassifikation der deutschen Vokalen nach der Lippenstellung.
24. Klassifikation der deutschen Vokalen nach der Artikulationsstabilität.
25. Typen der deutschen Silben.
26. Besonderheiten der deutschen Konsonanten.
27. Besonderheiten der deutschen Vokalen.
28. Vokale der vorderen Reihe.
29. Vokale der mittleren Reihe.
30. Vokale der hinteren Reihe.

13. Рекомендовані джерела

Базова література

1. Євгенко Д. Практична фонетика німецької мови : [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.]. Вінниця : Нова книга, 2004. 208 с.
2. Лисенко Е.І. Вступний курс фонетики німецької мови : [навч. посіб. для студ. вищ. та сер. навч. закл.]. [4-е видання, доповнене і перероблене]. Вінниця: Нова книга, 2007. 120 с.
3. Бориско Н. Навчально-методичний комплекс DU I. Вінниця: „Нова книга”, 2009. 452 с.
4. Evelyn Frey Kursbuch Phonetik. Lehr- und Übungsbuch. – München: Max Hueber Verlag, 1996. S. 80.
5. Prof. Dr. Max Mangold Duden. Aussprachewörterbuch 6. Dudenverlag, 2005. S. 864.
6. Reinke K. Phonetik Simsalabim. Übungskurs zur deutschen Grammatik. Berlin : Langenscheidt, 1998. S. 128.
7. U. Hirschfeld, K. Reinke, E. Stock, Phonotheek Deutsch als Fremdsprache. – Langenscheidt KG, Berlin und München, 2007. S. 176.

Додаткова література

1. Ausspracheschulung Deutsch .
2. Beile W. Deutsch Einfach I. S. 136.
3. Beile W. Deutsch Einfach II, S. 166.
4. Hilpert S, Robert A. u. a. Schritte international 5. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch+Arbeitsbuch. Max Hueber Verlag, 2008. S. 178.
5. Hilpert S, Robert A. u. a. Schritte international 6. Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch+Arbeitsbuch. Max Hueber Verlag, 2008. S. 201.
6. Niebisch D. Schritte international. Intensivtrainer. Max Hueber Verlag, 2010. S. 83.
7. Koithan U., Schmitz H., Sieber T. u. a. Aspekte. Mittelstufe Deutsch. Lehrbuch 1. Langenscheidt Verlag, 2007. S. 194.
8. Koithan U., Schmitz H., Sieber T. u. a. Aspekte. Mittelstufe Deutsch. Arbeitsbuch 1. Langenscheidt Verlag, 2007. S. 178.
9. Dallapiazza R.-V., Evans S., Fischer R. u. a. Ziel B2. Deutsch als Fremdsprache. Kursbuch Band 1. Lektion 1-8. Max Hueber Verlag, 2008. S. 140.

10. Dallapiazza R.-V., Evans S., Fischer R. u. a. Ziel B2. Deutsch als Fremdsprache. Arbeitsbuch Band 1. Lektion 1-8. Max Hueber Verlag, 2009. S. 177.
11. Perlamann-Balme M., Tomaszewsko A., Weers D. Themen aktuell 3. Zertifikatsband. Kursbuch. Max Hueber Verlag, 2007. S. 169.
12. Perlamann-Balme M., Tomaszewsko A., Weers D. Themen aktuell 3. Zertifikatsband. Arbeitsbuch. Max Hueber Verlag, 2007. S. 183.

14. Інформаційні ресурси

1. <http://www.multikulti.ru>
2. <http://www.de-online.ru/>
3. <http://www.deutschesprache.ru/>
4. <http://deutsch-uni.com.ru/>
5. <http://www.uiowa.edu/~acadtech/phonetics/#>
6. <http://www.fb10.uni-bremen.de/khwagner/phonetik/kapitel3.aspx>